శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
యతిర్యయాతిః సంయాతిరాయతిర్వియతిః కృతిః ।
షడిమే నహుషస్యాసన్నింద్రియాణీవ దేహినః ॥ **1** ॥

రాజ్యం నైచ్ఛద్ యతిః పిత్రా దత్తం తత్పరిణామవిత్ ।
యత్ర ప్రవిష్టః పురుష ఆత్మానం నావబుధ్యతే ॥ **2** ॥

పితరి భ్రంశితే స్థానాదింద్రాణ్యా ధర్షణాద్ ద్విజైః ।
ప్రాపితేఽజగరత్వం వై యయాతిరభవన్నృపః ॥ **3** ॥

చతసృష్వాదిశద్ దిక్షు భ్రాతౄన్ భ్రాతా యవీయసః ।
కృతదారో జుగోపోర్వీం కావ్యస్య వృషపర్వణః ॥ **4** ॥

రాజోవాచ
బ్రహ్మర్షిర్భగవాన్ కావ్యః క్షత్రబంధుశ్చ నాహుషః ।
రాజన్యవిప్రయోః కస్మాద్ వివాహః ప్రతిలోమకః ॥ **5** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏకదా దానవేంద్రస్య శర్మిష్ఠా నామ కన్యకా ।
సఖీసహస్రసంయుక్తా గురుపుత్ర్యా చ భామినీ ॥ **6** ॥

దేవయాన్యా పురోద్యానే పుష్పితద్రుమసంకులే ।
వ్యచరత్ కలగీతాలినలినీపులినేఽబలా ॥ 7 ॥

తా జలాశయమాసాద్య కన్యాః కమలలోచనాః ।
తీరే న్యస్య దుకూలాని విజహ్రుః సించతీర్మిథః ॥ 8 ॥

వీక్ష్య వ్రజంతం గిరిశం సహ దేవ్యా వృషస్థితం ।
సహసోత్తీర్య వాసాంసి పర్యధుర్వ్రీడితాః స్త్రియః ॥ 9 ॥

శర్మిష్ఠాజానతీ వాసో గురుపుత్ర్యాః సమవ్యయత్ ।
స్వీయం మత్వా ప్రకుపితా దేవయానీదమబ్రవీత్ ॥ 10 ॥

అహో నిరీక్ష్యతామస్యా దాస్యాః కర్మ హ్యసాంప్రతం ।
అస్మద్ధార్యం ధృతవతీ శునీవ హవిరధ్వరే ॥ 11 ॥

యైరిదం తపసా సృష్టం ముఖం పుంసః పరస్య యే ।
ధార్యతే యైరిహ జ్యోతిః శివః పంథాశ్చ దర్శితః ॥ 12 ॥

యాన్ వందంత్యుపతిష్ఠంతే లోకనాథాః సురేశ్వరాః ।
భగవానపి విశ్వాత్మా పావనః శ్రీనికేతనః ॥ 13 ॥

వయం తత్రాపి భృగవః శిష్యోఽస్యా నః పితాసురః ।
అస్మద్ధార్యం ధృతవతీ శూద్రో వేదమివాసతీ ॥ 14 ॥

ఏవం శపంతీం శర్మిష్ఠా గురుపుత్రీమభాషత ।
రుషా శ్వసంత్యురంగీవ ధర్షితా దష్టదచ్ఛదా ॥ 15 ॥

ఆత్మవృత్తమవిజ్ఞాయ కత్థసే బహు భిక్షుకి ।
కిం న ప్రతీక్షసేఽస్మాకం గృహాన్ బలిభుజో యథా ॥ 16 ॥

ఏవంవిధైః సుపరుషైః క్షిప్త్వాఽఽచార్యసుతాం సతీం ।
శర్మిష్ఠా ప్రాక్షిపత్ కూపే వాస ఆదాయ మన్యునా ॥ 17 ॥

తస్యాం గతాయాం స్వగృహం యయాతిర్మృగయాం చరన్ ।
ప్రాప్తో యదృచ్ఛయా కూపే జలార్థీ తాం దదర్శ హ ॥ **18** ॥

దత్త్వా స్వముత్తరం వాసస్తస్యై రాజా వివాససే ।
గృహీత్వా పాణినా పాణిముజ్జహార దయాపరః ॥ **19** ॥

తం వీరమాహౌశనసీ ప్రేమనిర్భరయా గిరా ।
రాజంస్త్వయా గృహీతో మే పాణిః పరపురంజయ ॥ **20** ॥

హస్తగ్రాహోఽపరో మా భూద్ గృహీతాయాస్త్వయా హి మే ।
ఏష ఈశకృతో వీర సంబంధో నౌ న పౌరుషః ।
యదిదం కూపలగ్నాయా భవతో దర్శనం మమ ॥ **21** ॥

న బ్రాహ్మణో మే భవితా హస్తగ్రాహో మహాభుజ ।
కచస్య బార్హస్పత్యస్య శాపాద్ యమశపం పురా ॥ **22** ॥

యయాతిరనభిప్రేతం దైవోపహృతమాత్మనః ।
మనస్తు తద్గతం బుద్ధ్వా ప్రతిజగ్రాహ తద్వచః ॥ **23** ॥

గతే రాజని సా వీరే తత్ర స్మ రుదతీ పితుః ।
న్యవేదయత్ తతః సర్వముక్తం శర్మిష్ఠయా కృతం ॥ **24** ॥

దుర్మనా భగవాన్ కావ్యః పౌరోహిత్యం విగర్హయన్ ।
స్తువన్ వృత్తిం చ కాపోతీం దుహిత్రా స యయౌ పురాత్ ॥ **25** ॥

వృషపర్వా తమాజ్ఞాయ ప్రత్యనీకవివక్షితం ।
గురుం ప్రసాదయన్ మూర్ధ్నా పాదయోః పతితః పథి ॥ **26** ॥

క్షణార్ధమన్యుర్భగవాన్ శిష్యం వ్యాచష్ట భార్గవః ।
కామోఽస్యాః క్రియతాం రాజన్ నైనాం త్యక్తుమిహోత్సహే ॥ **27** ॥

తథేత్యవస్థితే ప్రాహ దేవయానీ మనోగతం।
పిత్రా దత్తా యతో యాస్యే సానుగా యాతు మామను ॥ **28** ॥

స్వానాం తత్ సంకటం వీక్ష్య తదర్థస్య చ గౌరవం।
దేవయానీం పర్యచరత్ స్త్రీసహస్రేణ దాసవత్ ॥ **29** ॥

నాహుషాయ సుతాం దత్త్వా సహ శర్మిష్ఠయోశనా।
తమాహ రాజంఛర్మిష్ఠామాధాస్తల్పే న కర్హిచిత్ ॥ **30** ॥

విలోక్యౌశనసీం రాజంఛర్మిష్ఠా సప్రజాం క్వచిత్।
తమేవ వవ్రే రహసి సఖ్యాః పతిమృతౌ సతీ ॥ **31** ॥

రాజపుత్ర్యార్థితోఽపత్యే ధర్మం చావేక్ష్య ధర్మవిత్।
స్మరంఛుక్రవచః కాలే దిష్టమేవాభ్యపద్యత ॥ **32** ॥

యదుం చ తుర్వసుం చైవ దేవయానీ వ్యజాయత।
ద్రుహ్యుం చానుం చ పూరుం చ శర్మిష్ఠా వార్షపర్వణీ ॥ **33** ॥

గర్భసంభవమాసుర్యా భర్తుర్విజ్ఞాయ మానినీ।
దేవయానీ పితుర్గేహం యయౌ క్రోధవిమూర్చ్ఛితా ॥ **34** ॥

ప్రియామనుగతః కామీ వచోభిరుపమంత్రయన్।
న ప్రసాదయితుం శేకే పాదసంవాహనాదిభిః ॥ **35** ॥

శుక్రస్తమాహ కుపితః స్త్రీకామానృతపూరుష।
త్వాం జరా విశతాం మంద విరూపకరణీ నృణాం ॥ **36** ॥

యయాతిరువాచ
అతృప్తోఽస్మ్యద్య కామానాం బ్రహ్మన్ దుహితరి స్మ తే।
వ్యత్యస్యతాం యథాకామం వయసా యోఽభిధాస్యతి ॥ **37** ॥

ఇతి లబ్ధవ్యవస్థానః పుత్రం జ్యేష్ఠమవోచత।
యదో తాత ప్రతీచ్ఛేమాం జరాం దేహి నిజం వయః ॥ **38** ॥

మాతామహకృతాం వత్స న తృప్తో విషయేష్వహం।
వయసా భవదీయేన రంస్యే కతిపయాః సమాః ॥ **39** ॥

యదురువాచ
నోత్సహే జరసా స్థాతుమంతరా ప్రాప్తయా తవ।
అవిదిత్వా సుఖం గ్రామ్యం వైతృష్ణ్యం నైతి పూరుషః ॥ **40** ॥

తుర్వసుశ్చోదితః పిత్రా ద్రుహ్యుశ్చానుశ్చ భారత।
ప్రత్యాచఖ్యురధర్మజ్ఞా హ్యనిత్యే నిత్యబుద్ధయః ॥ **41** ॥

అపృచ్ఛత్ తనయం పూరుం వయసోనం గుణాధికం।
న త్వమగ్రజవద్ వత్స మాం ప్రత్యాఖ్యాతుమర్హసి ॥ **42** ॥

పూరురువాచ
కో ను లోకే మనుష్యేంద్ర పితురాత్మకృతః పుమాన్।
ప్రతికర్తుం క్షమో యస్య ప్రసాదాద్ విందతే పరం ॥ **43** ॥

ఉత్తమశ్చింతితం కుర్యాత్ ప్రోక్తకారీ తు మధ్యమః।
అధమోఽశ్రద్ధయా కుర్యాదకర్తోచ్చరితం పితుః ॥ **44** ॥

ఇతి ప్రముదితః పూరుః ప్రత్యగృహ్ణాజ్జరాం పితుః।
సోఽపి తద్వయసా కామాన్ యథావజ్జుజుషే నృప ॥ **45** ॥

సప్తద్వీపపతిః సమ్యక్ పితృవత్ పాలయన్ ప్రజాః।
యథోపజోషం విషయాంజుజుషేఽవ్యాహతేంద్రియః ॥ **46** ॥

దేవయాన్యప్యనుదినం మనోవాగ్దేహవస్తుభిః।
ప్రేయసః పరమాం ప్రీతిమువాహ ప్రేయసీ రహః ॥ **47** ॥

అయజద్ యజ్ఞపురుషం క్రతుభిర్భూరిదక్షిణైః ।
సర్వదేవమయం దేవం సర్వవేదమయం హరిం ॥ **48** ॥

యస్మిన్నిదం విరచితం వ్యోమ్నీవ జలదావలిః ।
నానేవ భాతి నాభాతి స్వప్నమాయామనోరథః ॥ **49** ॥

తమేవ హృది విన్యస్య వాసుదేవం గుహాశయం ।
నారాయణమణీయాంసం నిరాశీరయజత్ ప్రభుం ॥ **50** ॥

ఏవం వర్షసహస్రాణి మనఃషష్ఠైర్మనఃసుఖం ।
విదధానోఽపి నాతృప్యత్ సార్వభౌమః కదింద్రియైః ॥ **51** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥